

КОНФЛІКТ ЯК СКЛАДОВА МАСОВОКОМУНІКАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У СУЧАСНОМУ ГЛОБАЛЬНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

У статті розкрито конфлікт як складову масовокомунікаційних процесів у сучасному глобальному суспільстві. Досліджено складові конфлікту в системі масовокомунікаційних процесів, які викликані проблематикою формування сучасного глобального суспільства. Саме сучасне інформаційне середовище не має бажання аналізувати інформаційно-комунікаційний процес у глобальному середовищі, що й призводить до появи різних затяжних воєнних спекотних вогнищ конфлікту.

Ключові слова: світ, конфлікт, глобальні перетворення, глобалізм, комунікація, інформаційний простір.

I. Вступ

У добу глобального технократичного суспільства з безліччю спокус конфлікт посідає одне з найважливіших місць, але як протилежність мирному існуванню комунікаційного суспільства. Глобальні зміни, які торкаються майже кожного громадянина будь якої країни зі Сходу на Заході і з Півночі на Південь, вимагають від них виважених та правильних дій у вирішенні конфліктів як на побутовому рівні, так і на міжнародному. Не таємниця, що, за даними Міжнародного комітету Червоного Хреста, за 5000 років було близько 14 000 війн, у яких загинуло приблизно 5 мільярдів людей – майже вся планета Земля. За останні 3400 років на Землі було лише 250 років загального миру. Ця статистика свідчить про те, що конфлікт, який є найменшим у власній душі, згодом виростає в повномасштабну «ВІЙНУ».

Сучасний інформаційний світ у міру свого існування постійно перебуває в стані конфлікту. Отже, що таке конфлікт? Це зіткнення протилежних інтересів, поглядів; крайнє загострення суперечностей, яке призводить до ускладнень або гострої боротьби. В історії соціології природу та сутність конфлікту визначали по-різному:

– Герберт Спенсер розглядав конфлікт як необхідне явище в історії розвитку людства, стимул соціального розвитку; зіткнення протилежних інтересів, поглядів; крайнє загострення суперечностей, яке призводить до ускладнень або гострої боротьби;

– Макс Вебер позначав його як боротьбу;

– соціологи Людвіг Гумплович, Торстейн Веблен, Курт Левін, Георг Зіммель та інші тлумачили його як спір та форму соціалізації індивіда;

– Роберт Парк вважав конфлікт одним із чотирьох основних видів соціальної взаємодії, поряд зі змаганням, пристосуванням та асиміляцією;

– американський соціолог Льюїс Козер розумів конфлікт як ідеологічне явище, яке відбиває спрямованість та почуття соціальних груп або індивідів у боротьбі за об'єктивні цілі: владу, зміну статусу, перерозподіл доходів, переоцінку цінностей тощо. Він вважав конфлікт важливим елементом соціальної взаємодії, що сприяє припиненню або зміцненню соціальних зв'язків;

– Ральф Дарендорф власну соціологічну концепцію назвав «теорією конфліктів».

Більшість соціологів розглядають конфлікт як неантагоністичну суперечність, яку можна врегулювати. Парними категоріями конфлікту є згода, стабільність, порядок, спокій. При цьому спокій є постійним станом суспільства або взаємодії, а конфлікт – тимчасовим [3].

II. Постановка завдання

Мета статті – дослідити конфлікт як складову масовокомунікаційних процесів у сучасному глобальному суспільстві.

III. Результати

У комунікаційному процесі необхідно звернути увагу на класифікацію конфлікту й наслідки, до яких він може призвести в суспільстві та країні. Різноманітність класифікацій конфліктів зумовлена критеріями, які вони вибирають. Найбільш традиційним способом поділу конфліктів на види можна вважати виділення **предмета конфлікту**. Наявність різноманітних причин конфліктів у суспільному житті пояснює існування великої кількості класифікацій.

Але класифікації поняття конфлікту в контексті масовокомунікаційних процесів. Якщо звернутися до історії то можна прослідкувати певні тенденції зародження конфліктів. Основними чин-

никами в історичному контексті можна виділити політичну складову як перший етап до збройного конфлікту. Розглянемо простий приклад, як саме це відбувалося в давнину.

Першим етапом зародження конфлікту як елементу масової комунікації є чутки та плітки, які поширювалися між королівствами та князівствами в яких обговорювалися різні недоліки правителів князівств. Таким чином розпочиналася інформаційно-комунікаційна умовна битва. Другим етапом в комунікаційних процесах передування збройних конфліктів є листування між самими учасниками конфлікту та засилання один одному послів так би мовити відбувається мірило силами та здобутками, підтримка та зневага народу. Крім того паралельно ведеться і шпигунська робота. В кінцевому результаті при врахуванні всіх факторів які в той час застосовували і розпочиналися війни.

З часом система комунікації в інформаційному середовищі минулого і сучасного відрізняються елементами зародження конфлікту. Різниця тільки в тому, що в минулому все відбувалося хаотично без певної послідовності тоді як сучасна структура має певну послідовність, яка і формує поняття класифікації конфлікту. Завдяки класифікації конфлікту кожна військово-аналітична структура, яка займається вивчення та аналізом комунікаційно-інформаційного процесу як елементу зародження конфлікту, можуть попередити, а в деяких випадках при неможливості попередити конфлікт, ефективно його контролювати та направляти в потрібний напрямок.

Практично можна вважати, що масовокомунікаційні процеси, які відбуваються у суспільстві є ключовим елементом інформаційної війни. Але розгляд інформаційної війни не є предметом даної статті.

Перспективною можна вважати методіку російського соціолога А. Здравомислова, який класифікує конфлікти, виходячи з того, хто є сторонами, які конфліктують, таким чином: між індивідуальні конфлікти, міжгрупові конфлікти, які він, у свою чергу, поділяє на: а) групи інтересів; б) етніонаціонального характеру; в) групи соціального формування, конфлікти між асоціаціями, партіями, внутрішньо - і між інституціональні конфлікти, конфлікти між секторами суспільного поділу праці, конфлікти між державними закладами, конфлікти між культурами і типами культур [8].

Дієвими можна вважати й такі класифікації, як:

- за способом вирішення конфлікту: насильницький та ненасильницький;
- за природою виникнення: політичні, соціальні, економічні;
- за рівнем його прояву: відкритий та закритий;
- за напрямом діяльності: горизонтальний та вертикальний;
- залежно від можливих функцій конфлікту: функціональний та дисфункціональний;
- залежно від потреб, через які він виник, – інтереси, погляди.

Більш серйозного дослідження потребує така класифікація конфлікту, де за критерій беруть кількість задіяних у конфлікті осіб. Виходячи із цього критерію, можна виділити такі види конфлікту:

- внутрішньоособисті;
- міжособистісні;
- міжгрупові, які також можна поділити на внутрішньо групові конфлікти та конфлікти між особистістю й групою. Цю класифікацію конфліктів можна продовжити, адже в комунікаційному-глобальному суспільстві важливу роль, хоча й сумнівну, відіграють збройні конфлікти. Їх можна поділити на локальні, етнічні, міжнаціональні, політичні тощо.

Отже, щоб зрозуміти «війну» та її форми, необхідно звернутися до історії поняття.

Війна – це складне суспільно-політичне явище яке постійно виникає при масовокомунікаційних процесах які постійно відбуваються у суспільстві, але війна є не завжди остаточним варіантом який пов'язаний з розв'язанням спорів між державами, народами, національними й соціальними групами з переходом до застосування засобів збройної боротьби, що відбувається у формі бойових дій між їх збройними силами. Тим більше війна є ще й як остаточний, крайній елемент інформаційно-комунікаційних проблем які передують політичним причинам виникнення конфлікту. Це специфічна форма вияву соціальних відносин, у якій домінує збройна боротьба як продовження політики, що підпорядковує своїм цілям усі сфери суспільного життя. За визначенням Карла Клаузевіца, прусського генерала XVIII ст., військового реформатора та військового теоретика, відомого завдяки незавершеній праці «Про Війну», «війна є продовження політики іншими засобами» [6]. Поряд зі збройною боротьбою, як її головним і вирішальним засобом, під час війни ведеться політична, дипломатична, економічна, інформаційна та інші види боротьби, які підпорядковані її цілям та інтересам. У цьому розумінні війна – це організоване озброєне насильство, метою якого є досягнення політичних цілей. Тотальна ж війна – це збройне насильство, доведене до крайніх меж. Головним інструментом у війні є армія [2].

Якою б не була війна, світ все одно через телеекрани та мережу Інтернет майорить повідомленнями про збройні конфлікти в різних куточках світу. Порівнюючи трагедію Другої світової війни з локальною війною, відзначимо, що локальна війна набула нового статусу – міжетнічних та політичних протистоянь на власній території без перетину кордонів сусідніх держав, але такий варіант теж можливий, а можливий він завдяки новій системі ведення війни – інформаційній війні. Така війна потребує окремого розгляду. Перетин міжнародних кордонів «локальною війною» можливий завдяки ланцюговій реакції, яку, зокрема, можна було спостерігати останні декілька

років: Революція в Єгипті (2011), Революція в Тунісі (2010–2011), громадянська війна в Лівії 2011 р., Громадянська війна в Сирії, яка триває з березня 2011 р., і ця ланцюгова реакція конфліктів буде продовжуватися. Наступною ще однією конфліктною складовою сучасного комунікаційного простору XXI ст. є тероризм, який, виникнувши як звичайне партизансько-локальне протистояння, набув світових масштабів.

Науковці зазвичай визначають війну як збройний конфлікт, у якому групи, що конкурують, мають досить рівні сили, щоб зробити результат бою невизначеним. Збройні конфлікти сильних у військовому аспекті країн з розташованими на примітивному рівні розвитку племенами, називають умиротворенням, військовими експедиціями або освоєнням нових територій; з невеликими державами – інтервенціями чи репресаліями; з внутрішніми групами – повстаннями й заколотами. Подібні інциденти, якщо опір виявився досить сильним або тривалим у часі, можуть набути достатнього розмаху, щоб бути класифікованими як «війна» [10].

Причин, що пов'язані з виникненням воєнних конфліктів, на сьогодні достатньо. Сучасне спілкування, а саме комунікаційний процес в епоху інформаційного середовища є одним із основних елементів впливу на формування як збройного так і інформаційного конфлікту. Кожна сучасна війна чи між державний конфлікт розпочинається на інформаційному рівні в середовищі комунікаційного процесу. Саме комунікаційні процеси через засоби інформаційного впливу дають можливість маніпулювати сучасним суспільством, для підштовхування до збройної агресії, міжрасових та релігійних конфліктів. Не дарма в давнину філософи казали: «Що гостре слово (інформація) ранить сильніше ніж лезо». Тому комунікаційні процеси, які використовуються в інформації як зброя отримало назву пропаганда.

Основна причина, яку виділяють як складову виникнення воєн, – прагнення політичних сил використати збройну боротьбу за досягнення різних зовнішньо-комунікаційних та внутрішньо-політичних цілей. По суті справи, із виникненням у XIX ст. масових армій важливим інструментом мобілізації населення для війни стала ксенофобія (ненависть, нетерпимість до кого-небудь або чого-небудь чужого, незнайомого, незвичного, чужого сприйняття як незрозумілого, незбагненого, а тому небезпечного й ворожого). Саме на основі ксенофобії, як показує історична практика, легко розпалаються національна, релігійна чи соціальна ворожнеча. Так, багаторічний конфлікт у Югославії призвів до розпаду єдиної країни нечисленні національні держави. З другої половини XIX ст. ксенофобія є основним інструментом виникнення воєн, агресії, певних маніпуляцій масами всередині держави тощо. Отже, збройний конфлікт (від лат. *conflictus* – зіткнення) – украй гостра форма вирішення спорів між державами, для якої характерне двостороннє застосування воєнної сили за допомогою засобів комунікації-інформації [9]. Саме стан війни й ведення війни прописані в міжнародному гуманітарному праві, де визначено всі права учасників конфлікту. На жаль, у сучасному глобально-комунікаційному світі на міжнародне гуманітарне право практично не звертають уваги [7].

Війна й військовий конфлікт мають багато спільного, але в той же час і велику відмінність. Насамперед, подібність полягає в способі вирішення спорів між державами або між групами осіб за допомогою збройної сили. Однак війна, навіть локальна, означає особливий якісний стан суспільства. Вона пов'язана із застосуванням усіх форм боротьби: економічної, політичної, ідеологічної – і вимагає підпорядкування їхнім інтересам бойових дій збройних сил. Війні ж передують тривала, завчасна підготовка, певні військово-мобілізаційні заходи в масштабі всієї країни. При збройному конфлікті цього, як правило, не відбувається. Збройний конфлікт починається раптово, без офіційного оголошення про воєнні акції, та ведеться більш-менш короткочасно, невеликими військовими силами й засобами, з обмеженими політичними цілями.

Під конфліктною ситуацією потрібно розуміти збіг передумов, умов і причин (потенційного) конфлікту. Це така напружена ситуація, яка може «перерости» у відкритий конфлікт.

В основі кожного конфлікту, незалежно від рівня його перебігу, є організаційні, виробничі та міжособистісні причини.

Організаційний конфлікт – це різновид конфліктів, які виникають у колективі внаслідок неузгодженості формальної організаційної поведінки й реальної поведінки членів колективу [5, с. 250–251].

Щоб зрозуміти сутність конфлікту і причини його виникнення, завжди необхідно визначити рівень його перебігу, який залежить від того, хто є стороною, яка конфліктує. Конфлікт може відбуватися між особистістю й групою, двома або кількома групами, між різними підрозділами в межах однієї організації, навіть між окремими організаціями.

Своєрідний різновид конфлікту – внутрішньоособистісний.

Кожен періодично переживає цей стан, якому притаманні психічне напруження, емоційна незадоволеність, роздвоєність особистості (боротьба мотивів) тощо. Зазначимо, що внутрішній конфлікт може бути провісником міжособистісних або інших конфліктів, водночас він часто є супутником конфліктної ситуації.

Внутрішньоособистісний конфлікт може відбуватися:

– на підсвідомому рівні, коли є актуальна потреба (чогось хочеться, однак важко визначити, чого саме), але поставити адекватні цілі, які приведуть до задоволення потреби, людина не мо-

же. Про це свідчить і переживання обтяжливого емоційного стану, роздратованість, коли кожна дрібниця може спричинити емоційний вибух;

– коли мотив, який відображає суб'єктивну потребу особистості, усвідомлений, але неможливе чітке визначення мети з огляду на невизначені умови її досягнення, або недостатні сили й засоби її реалізації. Оскільки емоції є своєрідним сигналізатором задоволення людських потреб, вони в цьому випадку будуть негативними;

– коли мета поставлена й необхідна діяльність виконана, але актуальна потреба не задоволена, що знову ж таки призведе до значної емоційної незадоволеності [5, с. 254–255].

Урегулювання збройних конфліктів відбувається в умовах глобалізаційних процесів дипломатичними шляхами на державному рівні, тоді як прикордонні збройні інциденти можуть бути врегульовані шляхом переговорів спеціальних уповноважених (прикордонних комісарів) суміжних держав [4].

Інакше розгортаються події навколо території, на яку держава претендує, не оспороюючи її юридичної належності на цей час, проте вважаючи, що ця належність повинна бути з певних причин змінена. Оскільки питання про суверенітет території зрозуміле (він, безперечно, належить певній державі), то держава-претендент не здійснює ніяких державних функцій або інших відповідних актів щодо території, на яку претендує. Територіальний спір може бути передано для вирішення до Міжнародного суду чи арбітражу, який встановлює, на чий стороні право, і таким шляхом вирішує питання належності цієї території. Проте ніякий суд, міжнародне публічне право чи арбітраж не можуть вирішувати питання про те, щоб певна територія, що юридично належить одній державі, була передана іншій державі. Інша справа, якщо оспороюють саме юридичну належність території. Від територіального спору потрібно відрізнити прикордонний конфлікт. Останній полягає в порушенні кордону, перестрілці через кордон тощо. Територіальний спір нерідко супроводжують прикордонні конфлікти та інциденти, але останні самі собою не означають наявності територіального спору. Питання територіальних спорів та конфліктів має давню історію. Варто було одній державі захопити територію іншої, як остання розпочинала готувати війну за повернення своїх територій. Таким чином, за одним територіальним загарбанням нерідко йшла ціла низка воєн за розподіл, перерозподіл земель. Багаторазові переходи певних територій від однієї держави до іншої досить часто призводили до того, що кожна зі сторін вважала цю територію власною. Багато з подібних спорів залишаються не вирішеними й сьогодні. Існують десятки районів, належність яких тією чи іншою державою оспороюються, і в цих районах нерідко виникають небезпечні збройні конфлікти [9, с. 155–156].

Поряд зі збройною боротьбою, у воєнних конфліктах можуть застосовувати економічні, дипломатичні, ідеологічні, інформаційно-психологічні та інші форми боротьби. Воєнні конфлікти можна класифікувати: за масштабом (світові, регіональні, локальні); за тривалістю (швидкоплинні або затяжні); за засобами ураження (із застосуванням ядерної чи звичайної зброї); за напругою (високої, середньої, низької інтенсивності воєнних дій); за кількістю держав, що беруть участь у воєнних діях (коаліційні, одна держава проти іншої). Але відповідні типи воєн можуть бути визначені за такими чинниками:

- **«Світова війна»** – війна великих коаліцій, блоків, союзів держав, у яку прямо чи непрямо втягуються провідні країни світу і яка поширюється на всю чи більшу частину континентів, акваторій, океанів та морів, повітряний і космічний простір. Війна ведеться з рішучими цілями, відрізняється глобальним розмахом та жорстокістю форм воєнних дій.

- **«Регіональна війна»** – війна за участю двох чи кількох держав, що ведеться в межах одного регіону й зачіпає інтереси переважно країн, які розташовані в цьому регіоні. Вона може стати результатом ескалації локальної війни або збройного конфлікту.

- **«Локальна війна»** – це війна за участю двох чи кількох держав, що ведеться в окремому районі з обмеженими цілями.

- **«Збройний конфлікт»** – розв'язання спорів із застосуванням збройної боротьби, який не переходить у війну (відсутній акт оголошення війни).

- **«Міжнародний конфлікт»** – розв'язання спорів, у якому беруть участь дві чи декілька держав.

- **«Внутрішній конфлікт»** – розв'язання спорів, де протиборство йде в межах однієї держави.

- **«Прикордонний конфлікт»** – протиборство у формі воєнної сутички на кордоні.

- **«Збройний інцидент»** – короточасні бойові дії, що ведуться навмисне чи організовано як привід для розв'язання війни.

- **«Воєнна акція»** – обмежені за цілями, масштабом і часом односторонні чи коаліційні бойові дії превентивного чи відволікаючого характеру.

Спільною рисою для війни й збройного конфлікту є розв'язання спорів, що виникають, за допомогою воєнної сили. Відмінність між ними полягає в тому, що при веденні війни можуть бути застосовані всі форми боротьби, і вона вимагає використання воєнно-економічного потенціалу держави. Збройний же конфлікт обмежений тільки веденням бойових дій, у яких зазвичай задіяна незначна частина збройних сил та економіки держави.

Рівень класифікації збройних конфліктів за якісним змістом доцільно доповнити такими ознаками:

- за характером участі в конфлікті: пряме й посереднє;
- за якістю протиборчих військ (сил): регулярні, іррегулярні чи змішані сили, бандформування, антидержавні терористичні групи.

Що стосується класифікації конфліктів за кількісним змістом, то його пропонують подати таким чином:

- за розташуванням району конфлікту: усередині держави, прикордонний, віддалений від держави;

- за способом розв'язання: раптовий напад, ескалація агресії;

- за характером театру воєнних дій: континентальний, океанський, морський, повітряний, космічний;

- за кількістю залучених військ: від обмеженого військового контингенту до оперативного-стратегічного угруповання військ (сил) з обох сторін;

- за формами й способами воєнних дій: операції, бойові дії (класичні), партизанські, нетрадиційні, незавершені, широкомасштабні, блокадні, позиційні, маневрені, операції сил спеціального призначення, контртерористичні та антитерористичні операції;

- за тривалістю воєнних (бойових) дій: швидкоплинні, затяжні (тут же війна на виснаження);

- за кількістю втягнутих у війну держав: коаліційні, коаліція проти однієї держави, держава проти держави.

На сьогодні війни – це складний конгломерат усіляких нашарувань політичних, економічних та соціальних спорів. Між тим, коли дійти до змісту причинної «тріади», то соціально-економічні передумови все ж варто поставити на перше місце. Тут і етноконфесійні спори, сепаратизм і автономізм, територіальні негаразди, різьоча диференціація в рівнях розвитку центру й провінції, національний менталітет того чи іншого етносу, елементарна боротьба за владу, котра базується зазвичай на політико-ідеологічних постулатах усіляких партій і організацій [1].

IV. Висновки

У процесі багаторічних досліджень масовокомунікаційних світових процесів із 2004 р. і до сьогодні визначено, що будь-якому глобальному суспільству передують інформаційні процеси, на основі яких виникають різні конфлікти. У подальшому в разі назрівання збройного або політичного-міждержавного конфлікту в сучасних глобальних процесах необхідно обов'язково під час аналізу конфліктної ситуації з'ясувати справжні причини його виникнення. Зокрема, мотиви поведінки сторін, що конфліктують, їхні інтереси, що люди хочуть отримати і як намагаються змінити реальність.

З огляду на вищевикладене можна припустити, що одне із завдань керівника країни нерідко полягає не стільки в запобіганні конфлікту чи його вирішенні, скільки у винайденні способу зробити його продуктивним з можливістю привести до повного невілювання, тобто вичерпування конфлікту як такого, при цьому застосовуючи елементи масовокомунікаційних процесів, а саме систему інформаційно-роз'яснювального елементу для суспільства. Крім того, щоб максимально використати можливості конфлікту й звести до мінімуму його негативні наслідки, необхідно навчитися управляти ним.

Конфлікт у своїй певній формі є суперечністю, яка виникає між людьми внаслідок розбіжностей у їхніх інтересах, поглядах, установах, домаганнях. Конфлікти можуть бути найрізноманітнішими, але завжди виявляються як відносини взаємної протидії особистостей, активного їх зіткнення.

Зазвичай конфлікту передуює певний період прихованого зростання напруження, незадоволеності, труднощів. Цей період називають конфліктною ситуацією. Саме через невиважену та мало-проаналізовану інформацію виникає більшість внутрішньодержавних конфліктів. Уряд та керівники держави чи організації потрапляють у конфліктну немилість суспільства саме через їх невиважену діяльність у своїх інтересах, при цьому вони вважають, що роблять усе для суспільства.

Подальші дослідження конфлікту як складової масовокомунікаційних процесів дасть змогу ефективніше прогнозувати та на початковому етапі ліквідувати елементи, які можуть розпалити той чи інший конфлікт. Якщо працювати на випередження, то можна запобігти багатьом проблемам, які в більшості випадках розпочинаються саме з інформації, яка народжується в середовищі комунікаційних процесів. Поєднання складових конфлікт-інформація-комунікація дає більше можливостей для врегулювання війн, оскільки допомагає оцінити повну картину наслідків конфлікту з прорахунком усіх можливих варіантів розвитку конфлікту та шляхів його уникнення.

Список використаної літератури

1. Бадах Ю. Причини виникнення та класифікація воєнних конфліктів / Ю. Бадах // Воєнна історія. – 2003. – № 3–4. [Електронний ресурс] http://warhistory.ukrlife.org/3_4_03_5.htm
2. Війна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Війна>.
3. Гусарев С. Д. Юридична деонтологія (Основи юридичної діяльності): навч. посіб. / С. Д. Гусарев, О. Д. Тихомиров. – Київ : Знання, 2005. – 655 с.

4. Збройний конфлікт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Збройний_конфлікт.
5. Кулініч І. О. Психологія управління : навч. посіб. / І. О. Кулініч. – Київ : Знання, 2008. – 292 с.
6. Клаузевиц К. О войне / К. Клаузевиц. – Москва : Госвоениздат, 1934. / Clausewitz K. Vom Krieg. 1832/34 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://militera.lib.ru/science/-clausewitz/index.html>.
7. Міжнародне гуманітарне право «Гаазькі конвенції і декларації (1899 та 1907)» [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України. – Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=27901.
8. Орлянський В. С. Конфліктологія : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / В. С. Орлянський ; Запорізький нац. техн. ун-т. – Київ : Центр учбової літ., 2007. – 159 с. – Бібліогр.: с. 155–158 (75 назв).
9. Теліпко В. Е. Міжнародне публічне право : навч. посіб. / В. Е. Теліпко, А. С. Овчаренко ; за заг. ред. В. Е. Теліпко. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 608 с.
10. Joseph Frankel 7-10-2014, War [Electronic resource]. – Mode of access: <http://global.britannica.com/topic/war>.

Стаття надійшла до редакції 16.04.2017.

Стародуб С. А. Конфликт как составляющая массовокоммуникационных процессов в современном глобализованном обществе

В статье рассматривается конфликт как составляющая массовокоммуникационных процессов в современном глобальном обществе. Исследованы составляющие конфликта в системе массовокоммуникационных процессов, которые вызваны проблематикой формирования современного глобального общества. Современное информационное общество не имеет желания анализировать информационно-коммуникационные процессы в глобальном обществе, что приводит к появлению разных затяжных военных горячих очагов конфликта.

Ключевые слова: мир, конфлікт, глобальные преобразования, глобализм, коммунікація, інформаційне простір.

Starodub S. Conflict's a Component of Mass Communication Processes in Today's Global Society

Over the past decade the world globalizations processes are constant changes have not stopped to this day. The main factors that can influence global processes of globalization are two factors – technological advances and military conflict, these factors are closely related to each other. Practically they cannot exist without each other. If there is one place those. Progress then while the rest of the world is conflict.

Conflicts in the XX century were the main cause of death. Two world wars, more than 200 large-scale wars, local military conflicts, terror, armed struggle for power, murder, suicide – all of these types of conflicts at the most approximate estimates, took a century ended more than 300 million lives. The slow but irresistible improvement and proliferation, numerous military conflicts of recent years indicate a growing danger of war, including the use of new types of weapons.

But the more interesting and at the same time is dangerous armed or military conflict. Worms changes occur due to armed conflict are two components to the public, social development or social decline. In any case, war is a negative phenomenon of destruction and death. In its characteristic armed conflicts are divided into internal and external, international and interstate. For the conflict introduced various methods for the period of mankind and every war modified. Latest by the beginning of the war is informative method of so-called «hybrid warfare», which was first used in Ukraine in autumn 2014 with the annexation of the Crimean peninsula. In any case, the first stage of the war Rose undertaking in the application of hybrid warfare leads to a full armed conflict.

But today's globalized society in the past as humanity has long dreamed of a society in which all sorts of squabbles and stop firmly established perpetual peace. Instead, the public was provided again and again and is in a state of war of all against all. Still hope for the possibility of curbing the destructive element of general hatred did not die.

The unstable world, issues of international relations, national and religious affiliation along the world's population generate many conflicts. Conflicts, and internal, and external to their patrons. The interested in the continuation of these conflicts.

Key words: world conflict, global end conversion, globalism, communication, information space.